

STAVBA TÝPÍ

Než začnete - systém stavění týpí je po staletí dopilovaný jeho uživateli - prérijními Indiány. Je velmi jednoduchý, nepotřebujete k tomu žádné nářadí, ani žebřík. Nahoru nepolezete. Zapomeňte i na metr - týpí prostě postavíte takové jak se vám podaří, někdy vyšší, jindy širší.

Stan i s tyčemi přivezete na běžném osobním autě - platí pro tyče do délky 5 nebo 6 metrů. Budete potřebovat 11 až 14 tyčí, kolíky, spínací jehlice, sekyrku a provaz. Postačí běžná šňůra nebo popruh, raději bavlněný, v množství 30 až 50 m.

Rozložte na zemi plášť, rubem nahoru. Na něj položte nejdelší tyč, patou k prahu dveří, zároveň s okrajem pláště, špice směřuje ke chlopním. Toto bude dveřní tyč.

Další dvě tyče leží vedle sebe, patami cca 10 cm přes okraj pláště, kolmo na dveřní tyč. Tyto tři tyče se budou křížit v místě úvazu - jazýčku - a z nich vznikne nosná trojnoha.

Trojnohu pevně svažte, křížem krážem omotejte spoj. Jeden konec provazu nechte volně viset, aspoň deset metrů.

Na vztyčení trojnohy je potřeba pomocník. Pokud jsou tyče těžké, pomůže vám další osoba taháním za volný konec provazu. Dveřní tyč trojnohy postavte tam kde chcete dveře a tyče pravidelně rozestavte. Skládání dalších tyčí začíná nalevo od vchodu, kde položíte první, druhou a u velkých stanů ještě třetí tyč. Následují tyče napravo, opět ode dveří, dvě nebo tři. Nahoře se opřou do téže rozsochy jako již ležící tyče z levé strany.

Pokračujeme vzadu, jednu tyč zleva, druhou zprava - u menších stanů na ní bude připevněna plachta, u větších stanů budou i vzadu tyče tři, tyč s plachtou pak bude uprostřed.

Celou kostru pak omotejte čtyřikrát. Použijte ten provaz, který visí shora, zbytek z úvazu trojnohy. Konec provazu přivažte k dveřní tyči. Pokud očekáváte silný vítr, můžete konec provazu uvázat k silnému kolíku, který zatlučete zhruba uprostřed týpí.

Poslední tyč pak položte na plachtu stejně jako ty dvě trojnohové a přivažte k úvazu - jazýčku. Tyč s plachtou pak zvedněte a postavte naproti dveřím. Plachtu roztáhněte po celé konstrukci.

Na sepnutí použijte dřevěné jehlice. Ta strana, kde jsou dírky dále od sebe přijde ven. Pohybováním s tyčemi dosáhněte optimálního vypnutí plachty. Vypněte celý stan pomocí kolíků, začněte ode dveří a pokračujte střídavě na obou stranách. Pokud je stan nový, nevypínejte příliš. Nasaďte chlopňové tyče do kapsiček a napněte chlopňový provaz ke kůlu zatlučenému tři kroky přede dveřmi. Dveře připněte spínací jehlicí nad dveřním otvorem.

Nyní je týpí postaveno, zbývá zařídit interiér.

Přikolíkujte lining k zemi - kolíky zatlukejte zvenku stanu a jednotlivé dílky liningu pořádně napněte. Začíná se hned vedle dveří a jednotlivé dílky liningu se budou překrývat o asi 30 cm. Lining by měl svou délkou dostatečně překrýt dveře. Pokud to nevychází, zmenšete překrytí jednotlivých částí nebo celý lining posuňte dále od stěny týpí. Poté lining zavěste na provaz, kterým omotáte každou jednotlivou tyč a tím i zpevníte celou konstrukci. Na zavěšení liningu existují tři různé způsoby :

a/ Na každé horní poutko přivažte asi půlmetrový kus provazu, který použijete k zavěšení

b/ Lining zavěsíte pomocí železných háčků, na které můžete později pověsit i vaše vybavení. Háčky nejsou součástí dodávky, zakoupíte je v železářství.

c/ vyobrazený způsob - provaz provlékněte poutkem, omotejte kolem tyče, provlékněte dalším poutkem atd. Zdlouhavý ale nejpevnější způsob.

Zavěšení ozanu - Ozan se skládá z pěti nebo šesti trojúhelníků - přivazuje se tedy do pěti nebo šesti mezer mezi tyčemi v zadní části stanu, těsně nad liningem. Špice ozanu ční nad ohništěm. Pro správné zavěšení ozanu je vhodné aby příslušné mezery mezi tyčemi byly stejně velké jako vzdálenost mezi úvazy ozanu. Stejnou vzdálenost mají i horní poutka liningu. Doporučujeme tyče takto rozestavit ještě před vázáním liningového provazu. Nakonec uvažte špici ozanu provazem, který povede zhruba do výšky poloviny chlopňového otvoru.

Pokus se ozan nevypíná pěkně, nejspíš je vaše týpí postaveno ve špatném sklonu. Pomohou vám provizorní úvazy na správných místech. Vyrobité je omotáním kamínku, který vložíte do látky. Tento způsob můžete použít i při provizorních opravách utržených poutek.